

TEMAT LEKCJI: Kiedy przychodzi kryzys. Porozmawiajmy o wojnach, katastrofach naturalnych i pomocy humanitarnej.

AUTOR/KA: Małgorzata Zalewska

KOREKTA MERYTORYCZNA: Wioleta Hutniczak/Łukasz Bartosik

CELE: Osoba uczestnicząca wie, umie, rozumie:

- Wie co to: wojna (konflikt zbrojny), pokój, katastrofa naturalna,
- Zna wybrane skutki i przyczyny konfliktów,
- Rozumie, że podczas wojny lub katastrofy naturalnej, osoby nimi dotknięte są w szczególnej potrzebie i należy im pomóc,
- Rozumie, że konflikty zbrojne występują w wielu miejscach na świecie i wywołują cierpienie wielu ludzi,
- Wie, że Syria i Ukraina są objęte konfliktem,
- Wie, że Nepal był dotknięty katastrofą naturalną.

HASŁA TEMATYCZNE: Wojna, pokój, katastrofa naturalna, kryzys humanitarny,

POZIOM EDUKACYJNY (WIEK UCZNIÓW I UCZENNIC/ KLASA): Rekomendujemy poprowadzenie warsztatu w grupie wiekowej 7 - 9lat.

ODWOŁANIA DO PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

Cele kształcenia: wymagania ogólne

II. W zakresie emocjonalnego obszaru rozwoju uczeń osiąga:

6) umiejętność uświadamiania sobie uczuć przeżywanych przez inne osoby z jednoczesną próbą zrozumienia, dlaczego one występują, a także różnicowania form ich wyrażania w zależności od wieku

III. W zakresie społecznego obszaru rozwoju uczeń osiąga:

Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej

- 1) świadomość wartości uznanych przez środowisko domowe, szkolne, lokalne i narodowe; potrzebę aktywności społecznej opartej o te wartości;
- IV. W zakresie poznawczego obszaru rozwoju uczeń osiąga:
- 1 1) umiejętność uczestnictwa w kulturze oraz wyrażania swych spostrzeżeń i przeżyć za pomocą plastycznych, muzycznych i technicznych środków wyrazu, a także przy użyciu nowoczesnych technologii;

Treści nauczania: wymagania szczegółowe

IV. Edukacja przyrodnicza

2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku. Uczeń:

- 1 1) ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;

V. Edukacja plastyczna

2. Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej. Uczeń:

- 1) rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykami (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem;

XIII. Etyka.

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia podstawowych zasad i pojęć etyki. Uczeń:

- 1) ma świadomość, że jako człowiek posiada swoją niezbywalną godność oraz że wszystkie inne osoby posiadają taką godność;
- 4) wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich i nazywając to, co jest wartością dla niego;

PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT WARSZTATU MOŻNA ZNALEŹĆ:

Kryzysy humanitarne i pomoc humanitarna w pigułce, pod. red. Olga Mielnikiewicz

[w:] https://www.pah.org.pl/app/uploads/2017/06/2017_dlaszkol_kampania_pomochumanitarna_publicacja_kryzysy_i_pomoc.pdf

Pomoc Humanitarna – materiały z edukacji globalnej, pod. red. Magda Bodzan, Olga Mielnikiewicz, Katarzyna Górka

[w:] https://www.pah.org.pl/app/uploads/2017/06/2017_dlaszkol_pomoc_humanitarna.pdf

Jak mówić o większości świata. Rzetelna edukacja o krajach globalnego Południa, pod. red. Marcin Wojtalik
[w:] <https://www.pah.org.pl/dokumenty/#materialy-edukacyjne>

CO TRZEBA PRZYGOTOWAĆ PRZED ROZPOCZĘCIEM LEKCJI?

Przewietrz salę, ustaw krzesła w kręgu lub poproś OU o zajęcie miejsca na podłodze, przygotuj mapę świata/globus, przygotuj/wydrukuj Kolorowanki PAH oraz kredki i mazaki dla UO.

CZAS: 1 x 45 min

Uwaga! Przed przeprowadzeniem tego warsztatu zapoznaj się animacją http://bit.ly/animacja_jak_mowic oraz z publikacją „Jak mówić o większości świata. Rzetelna edukacja o krajach globalnego Południa” dostępną na stronie: www.pah.org.pl/dokumenty/#materialy-edukacyjne. Jeżeli jest taka możliwość, zawieś w sali polityczną mapę świata.

Scenariusz może być modyfikowany przez osobą prowadzącą. Należy jednak pamiętać, aby postawione cele były zrealizowane a przekazy zgodne z wartościami edukacji globalnej i Kodeksem ds. obrazów i przesłań dot. krajów globalnego południa. – więcej informacji w publikacji powyżej.

UŻYTE SKRÓTY:

OP – osoba prowadząca

OU – osoby uczestniczące

Czas	Cel metody	Opis metody	Potrzebne materiały (np. flipczart, link do filmu, załącznik nr...)	Uwagi i warianty ćwiczenia Na co należy zwrócić uwagę?
5 minut	<p>Wprowadzenie Cel:</p> <p>Wprowadzenie do tematu lekcji</p>	<p>OP (osoba prowadząca) zapowiada, że podczas zajęć będziemy rozmawiali o wojnie, pokoju na świecie, katastrofach naturalnych i pomocy (humanitarnej).</p> <p>OP zadaje pytanie OU (osobom uczącym się) i prosi tylko o odpowiedź w formie <u>tak</u> lub <u>nie</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy słyszeliście kiedyś o tym czym jest wojna? • Czy wiecie czym jest pokój? • Czy wiecie czym jest katastrofa naturalna? • Czy słyszeliście kiedyś o pomocy humanitarnej? <p>OP tłumaczy OU, że dziś dowiemy się czym są wymienione wcześniej pojęcia i porozmawiamy o nich.</p>		
5 minut	<p>Wojna Cel:</p> <p>OU wie czym jest wojna</p>	<p>Wojna</p> <p>OU siedzą w kręgu a OP rozpoczyna pogadankę, zadając kilka pytań z podanych propozycji :</p>	<p>Wojna</p> <p>Materiał dodatkowy dla OP: Zapoznaj się z rozdziałem skutki kryzysów humanitarnych (s. 15)</p>	<p>Wojna</p> <p>Inny wariant ćwiczenia: Jeżeli OU opanowali/ły już umiejętność czytania,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Czym jest wojna? • Kiedy jest wojna? • Na czym wojna polega? • Skąd się biorą wojny? • Co wojna zmienia w życiu każdego człowieka? • Jakie są konsekwencje, skutki wojny? • Czy w wojnie są wygrani i przegrani? • A może w wojnie są sami przegrani? • Czy wojna może popsuć dzieciństwo? • Jak może wyglądać codzienne życie podczas wojny? • Jak zmienia się życie ludzi podczas wojny? • Czego podczas wojny ludziom może brakować? (ubrań, jedzenia, schronienia, bliskich, bezpieczeństwa). • Czy znacie kogoś, kto przeżył wojnę? • Czy ktoś opowiadał Wam o wojnie? • Czy znacie jakieś wojny, które były w przeszłości? 	<p>www.pah.org.pl/app/uploads/2017/06/2017_dlaszkol_pomoc_hu-manitarna.pdf</p> <p>Materiały dodatkowe:</p> <p>film z krakowskiego przedszkola z odpowiedziami na pytanie „Czym jest wojna?”</p> <p>https://www.facebook.com/PolskaAkcjaHumanitarna/videos/10152233602605308/</p> <p>Tekst Wojciecha Eichelbergera - psychologa i psychoterapeuty, o tym jak rozmawiać z dzieckiem o wojnie „Mamo, Tato, co to jest wojna?” - http://miastodzieci.pl/czytelnia/mamo-tato-co-to-jest-wojna/</p>	<p>pytania można napisać na małych karteczkach, odwrócić tekstem do dołu i pozwolić OU najpierw je losować i odpowiadać. Jeżeli mamy więcej czasu niż 45 minut do rozważań mogą włączać się pozostałe osoby z klasy.</p>
5 minut	Katastrofa naturalna Cele:	Katastrofa naturalna OU siedzą w kręgu a OP rozpoczyna pogadankę. OP	Katastrofa naturalna	Katastrofa naturalna Inny wariant ćwiczenia:

	<p>OU wie czym jest katastrofa naturalna</p>	<p>zadaje kilka pytań z podanych propozycji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co to jest katastrofa naturalna? • Kiedy występuje katastrofa naturalna? • Czy mamy wpływ na występowanie katastrofy naturalnej? • Dlaczego występują katastrofy naturalne? • Kiedy można mówić o katastrofie naturalnej? <p>(Możliwe odpowiedzi: - powódź, susza, trzęsienie ziemi, tsunami, trąba powietrzna, wybuch wulkanu, itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gdzie występują katastrofy naturalne? • Jak możemy się uchronić przed katastrofami naturalnymi? • Czy w Polsce występują katastrofy naturalne? 		<p>Jeżeli OU opanowali/ły już umiejętność czytania, pytania można napisać na małych karteczkach, odwrócić tekstem do dołu i pozwolić OU najpierw je losować i odpowiadać. Jeżeli mamy więcej czasu niż 45 minut do rozważań mogą włączać się pozostałe osoby z klasy</p>
5 minut	<p>Emocje</p> <p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OU rozróżnia emocje, które towarzyszą ludziom dotkniętym kryzysami humanitarnymi 	<p>Emocje</p> <p>OP dzieli OU w pary (np. odliczanie 1-2) i prosi by zastanowili się, jakie emocje mogą towarzyszyć ludziom podczas wojny lub podczas katastrofy naturalnej. OU próbują znaleźć odpowiedź na pytania: Co ludzie czują podczas wojny, katastrofy naturalnej? - strach, tęsknota, złość, agresja, gniew, bezsilność, smutek</p>	Emocje	<p>Emocje</p> <p>Inny wariant:</p> <p>Ćwiczenie można przeprowadzić w formie dramy. OP prosi OU, żeby zaprezentowały emocje o której mówią również za pomocą pozycji ciała.</p>

<p>10 minut</p>	<p>Pomoc humanitarna Cele:</p> <p>OU wie czym jest pomoc humanitarna</p>	<p>Pomoc humanitarna</p> <p>OP zadaje OU pytanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> czy wiedzą, co to jest pomoc humanitarna? W jakich sytuacjach jest udzielana? Kto jej udziela? <p>OP podsumowuje odpowiedzi i klaruje czym jest pomoc humanitarna.</p> <p>Pomoc humanitarna to pomoc osobom, które są poszkodowane na skutek kataklizmów naturalnych czy konfliktów zbrojnych.</p> <p>Głównym celem udzielania pomocy humanitarnej jest zaspokajanie najbardziej podstawowych potrzeb, takich jak: pomoc medyczna, zapewnienie żywności, wody, schronienia czy wsparcia psychologicznego.</p> <p>Kolejne działania to odbudowa zniszczeń, zahamowanie rozprzestrzeniania się chorób, które są wynikiem kataklizmu i powrotu do normalnego życia.</p> <p>Do działań tego typu można zaliczyć m.in. zapewnienie stałych dostaw wody i pożywienia oraz odbudowę domów, szkół, sanitariatów, przywrócenie komunikacji i opieki medycznej. Pamiętaj, aby zwrócić uwagę, że często pomoc humanitarną udzielają osoby</p>	<p>Pomoc humanitarna</p> <p>Materiały dla OP:</p> <p>Syria: https://www.youtube.com/watch?v=cCs7KVRKR_Q</p> <p>Ukraina: https://www.youtube.com/watch?v=j4zi5FFGUJk</p> <p>Film o pomocy w Nepalu www.youtube.com/watch?v=zll-NZY3F2w&</p>	<p>Pomoc humanitarna</p>
-----------------	--	--	--	--------------------------

		<p>z tego samego kraju, którego dotknęła katastrofa/wojna. To one zwykle najlepiej znają daną rzeczywistość.</p> <p>Przed udzieleniem jakiegokolwiek pomocy potrzebne jest zbadanie potrzeb – upewnienie się, że pomoc, którą chcemy udzielić jest potrzebna.</p> <p>Warto wskazać też na sytuacje z Polski, gdy otrzymywaliśmy pomoc humanitarną (np.. podczas powodzi)</p>		
10 minut	<p>Pokolorujmy Świat</p> <p>Cele:</p> <p>OU wie, że wojna i katastrofa naturalna to nie tylko obrazki w telewizji – że te wydarzenia zmieniają codzienne życie ludzi.</p> <p>Ponadto, wie, że naszym obowiązkiem jest pomagać w takich sytuacjach i wyrażać solidarność z osobami poszkodowanymi</p>	<p>Pokolorujmy Świat</p> <p>OU kolorują plakaty indywidualnie, a w tym czasie OP opowiada co przedstawiają.</p> <p>Wojna powoduje, że ze świata znikają kolory i staje się czarno-biały. Pokolorujmy go zatem i sprawmy, żeby znów stał się barwny.</p> <p>Idea kolorowanek wzięta się od dwóch wydarzeń, które miały miejsce w Toruniu i Krakowie. To właśnie tam PAH angażował przechodniów do włączenia się do pokolorowania 4 wielkich obrazów symbolizujących rzeczywistość w trakcie konfliktu zbrojnego lub katastrofy naturalnej.</p>	<p>Pokolorujmy Świat</p> <p>Kolorowanki PAH,</p> <p>http://bit.ly/kolorowankiPAH</p>	<p>Pokolorujmy Świat</p> <p>Inny wariant</p> <p>Jeżeli mamy więcej czasu, zamiast opowiadania OP o tym co przedstawiają kolorowanki, można zapytać o to OU.</p>

5 min	Zakończenie: Cele: Podsumowanie warsztatu	<p>OP przeprowadza pogadankę na zakończenie.</p> <p>Mówmy szczerze, że to ludzie i ich wybory stoją za wojnami. Swoim działaniem możemy jednak zmieniać świat na lepsze. Pamiętajmy o tym, że w takich momentach należy pomagać. Karmić głodnych, ubierać zmarzniętych, opatrzyć rannych. Warto podkreślić, że istnieje dobro i często widać to także wtedy, kiedy wydarzy się coś złego. Katastrofy naturalne nie są spowodowane działaniem człowieka, natomiast zmieniają jego życie, często niszcząc wszystko co posiadał do tej pory i odbierając mu schronienie. To ważne, żeby wspierać ich ofiary, których sytuacja życiowa po katastrofie jest bardzo trudna.</p> <p>OP prosi, aby każdy napisał/pomyślał o 1 rzeczy, którą chciałby powiedzieć kolegom/koleżankom lub rodzicom po tych zajęciach.</p>		

Pomóż nam tworzyć jeszcze lepsze materiały i wypełnij ankietę: http://bit.ly/ocen_materialy_PAH

ZAŁĄCZNIKI (m.in. testy, karty pracy i zdjęcia - wklejamy do tego pliku)

kolorowanki PAH : <http://bit.ly/kolorowankiPAH>

ŹRÓDŁA I MATERIAŁY DODATKOWE